

HRVATSKI *glasnik*

XXXV. godina, 24. broj

12. lipnja 2025.

cijena 300 Ft

U Dušniku

6. stranica

Tri dana u Podravini

12. stranica

Pješačko hodočašće u Đud

15. stranica

Ništa nije teško

Svibanj mi je uvijek bio jedan od omiljenih mjeseci. Priroda se pokazuje u punom sjaju, sve toplije vrijeme mami ljude na druženje, čak i one koji su malo zatvoreniji i teže se pokreću. Svatko je u pokretu, pa je i naša hrvatska zajednica u tom mjesecu aktivna, nižu se hrvatska događanja. Nekako mi je protekli svibanj bio posebno drag jer mi se činilo da se neke stvari vraćaju u normalu, da se hrvatska događanja ponovno vraćaju na razinu od prije pandemije. Moramo priznati da nam je ona učinila ogromne štete. Odnijela je mnoge ljudske živote i iz naše zajednice, stvorila je u ljudima strah, rasipala je zajednice i trebalo je više godina da se sve vrati na staro.

Ovog svibnja osjetila sam da smo ponovno na pravome mjestu jer sam u tom mjesecu uspjela popratiti mnogo prekrasnih priredaba s mnoštvom sudionika, npr. Zrinijadu – na kojoj su sudjelovali ljudi iz različitih krajeva i iz više zemalja te zajedno stvorili scensku igru na radost svih nas. Zapravo, u tom slučaju možda nije ni rezultat bio najvažniji, nego proces ostvarenja događanja, ono što je spojilo ljude. Isto tako, u svibnju sam bila na usavršavanju za odgojitelje i učitelje na kojem se vidjelo koliko se pedagozi trude da se hrvatski jezik očuva kako bi, usprkos globalizaciji, uspjeli prenijeti hrvatske vrijednosti na mlade naraštaje. Zatim je tu bio državni dječji i folklorni festival s mnoštvom djece iz hrvatskih škola i dječjih vrtića na čijim se licima doista vidjela radost dok su plesali hrvatske narodne plesove, pjevali i svirali hrvatske pjesme. A tu je bio i susret crkvenih zborova na kojem se napunila ogromna crkva te su gotovo svi postojeći hrvatski zborovi iz regije sudjelovali na njemu kao i tamburaški sastavi mladih. Ako se uz to sjetim da jedan dio njih pohađa i tečajeve hrvatskoga jezika kako bi usavršio svoje znanje, to me doista ohrabruje i daje nadu da će hrvatski jezik i kultura još neko vrijeme opstati na našim prostorima.

Sve je to zasluga mnogih koji na svojim mjestima rade savjesno. Svatko zna što mu je zadatak – odgojitelji i učitelji odgajaju u ustanovama, udruge u civilnoj sferi, samouprave u društvenom životu i, ako oni uspiju dobro surađivati i skupa se zalagati, ima i rezultata, jednostavno se sve posloži. Kad se nađe zajednički jezik, ništa nije teško.

Beta

GLASNIKOV TJEDAN

„Prisutnost narodnosnih zajednica obogaćuje, čini raznolikim i osnažuje lokalnu zajednicu, a njihov razvoj koristi i doprinosi društvu u cjelini.”

U svojem priopćenju Odbor za narodnosti Mađarskoga parlamenta iznio je stajalište o prijedlogu zakona o zaštiti lokalnog (mjesnog) identiteta (*a helyi önkormányzatok védelméről szóló, T/11924. számú törvényjavaslat*). Na sjednici Odbora održanoj 15. svibnja donesena je odluka o raspravi o više prijedloga zakona povezanih s pravima narodnosti u Mađarskoj. Odbor je pritom formulirao svoja stajališta i imenovao izvijestitelje za predstavljanje mišljenja Odbora.

Parlament je na sjednici održanoj 20. svibnja 2025. u sklopu narodnosne točke dnevnog reda raspravljao o prijedlogu zakona T/11924 o zaštiti mjesnog identiteta. U općoj raspravi u svojstvu izvijestiteljice koju je imenovao Odbor stajalište Odbora za narodnosti iznijela je glasnogovornica, zastupnica slovenske narodnosti i potpredsjednica Odbora.

Istaknula je kako pripadnici narodnosnih zajednica u Mađarskoj njeguju i svakodnevno žive jezik, kulturu, tradiciju i običaje svojih predaka, ne samo u selima nego i u manjim te većim gradovima, uključujući i glavni grad.

U tim naseljima djeluju obrazovne i kulturne ustanove narodnosnih zajednica koje su sastavni dio lokalne zajednice, ali i same povijesti tih mjesta. Prisutnost narodnosnih zajednica obogaćuje, čini raznolikim i osnažuje lokalnu zajednicu, a njihov razvoj koristi i doprinosi društvu u cjelini.

Takva bi trebala biti uzajamna potpora između mjesne uprave i mjesnih narodnosnih samouprava. No, postoje i primjeri kad to nije slučaj. O tome se govorilo i na posljednjem zasjedanju Hrvatske državne samouprave, gdje su brojni zastupnici iznijeli svoja mišljenja i ukazali na narušene odnose između pojedinih mjesnih uprava i mjesnih hrvatskih samouprava.

Ovih dana svjedočimo tomu da su mnoge mjesne hrvatske samouprave primile veliku potporu za obnovu prostorija koje su u vlasništvu mjesnih uprava jer rijetko koja hrvatska samouprava raspolaže vlastitim nekretninama. Praksa dodjeljivanja potpore u takvim slučajevima već je

godinama prisutna, posebno preko Fonda „Gábor Bethlen”.

Zato je teško razumljivo da, primjerice, ista hrvatska mjesna samouprava mora plaćati najamninu za prostor koji koristi, za prostor koji je u vlasništvu mjesne samouprave. Ako takvih slučajeva uistinu ima, a sve se češće spominju u javnom diskursu, o njima se treba otvoreno govoriti, zauzeti stav i prosvjedovati.

U Mađarskoj u više od tisuću naselja u znatnom broju žive pripadnici zakonom priznatih autohtonih narodnosti. Zato se ne može zaobići pitanje prava tih lokalnih zajednica – koje baštine vlastitu kulturu i tradiciju – na očuvanje identiteta i dobivanje odgovarajuće potpore za njegovu zaštitu.

Očuvanje i zaštita lokalnog narodnosnog identiteta u interesu je i mjesnih samouprava i svih stanovnika koji žive u tim zajednicama, osobito u naseljima bogate povijesti i višestoljetnog suživota. Učinkovito upravljanje lokalnim poslovima, koje neposredno utječe na svakodnevnicu stanovnika, mora postati središnja zadaća lokalne uprave. U to se mora uključiti i odgovoran odnos prema pripadnicima narodnosti i njihovim političkim predstavništvima, a mjesna samouprava mora osigurati sve uvjete za njihov nesmetan rad.

U prijedlogu novog zakona o kojem je bila riječ predviđa se da svako naselje može donijeti mjere pravne zaštite u cilju suzbijanja negativnih učinaka urbanizacije. Kao pitanje od javnog interesa mjesna samouprava imala bi pravo uredbom propisati tko se i pod kojim uvjetima može doseliti na njezino područje. No, važno je istaknuti da donošenje takve uredbe nije obveza, nego mogućnost koju naselje samo odlučuje iskoristiti.

U svojem je govoru na sjednici Odbora za narodnosti izvijestiteljica naglasila da bi u naseljima u kojima pripadnici neke narodnosti čine znatniji udio stanovništva, odnosno gdje djeluje mjesna narodnosna samouprava, trebalo biti očekivano da mjesna uprava prilikom izrade ovakvih uredbi zatraži i njihovo mišljenje.

Branka Pavić Blažetin

Godišnja Skupština Saveza Hrvata u Mađarskoj i Kulturno-gastronomski dan u Gari

U skladu s odredbama Statuta sazvana je godišnja Skupština Udruge Saveza Hrvata u Mađarskoj, koja je održana u subotu 10. svibnja 2025. godine u bačkom naselju Gara. Na početku sjednice predsjednik Joso Ostrogonac srdačno je pozdravio generalnog konzula RH u Pečuhu Dragu Horvata, predsjednika Hrvatske državne samouprave Ivana Gugana i garskog načelnika Bélu Faa. Skupština je uz usmenu dopunu predsjednika Jose Ostrogonca odnosno predsjednika Nadzornog odbora Martina Kubatova bez rasprave i bez drugih prijedloga i primjedbi prihvatila Izvješće o aktivnostima Udruge u 2024. godini, Izvješće o poslovanju Udruge u 2024. godini, Radni plan Udruge za 2025. godinu, Financijski plan Udruge za 2025. godinu, Obavijest Nacionalnog izbornog povjerenstva o zakonskim izmjenama o narodnosnim udrugama, odluke o potrebnim mjerama, Izmjenu Statuta Udruge te izabrala člana Predsjedništva iz baranjske regije. Savezova priredba ostvarena je uz potporu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan RH i Fonda za upravljanje „Gábor Bethlen“. Nakon Skupštine dan je nastavljen druženjem u okviru Kulturno-gastronomskog dana. Dodajmo kako je tijekom dana bačko naselje odnosno Hrvatska samouprava Gare bila domaćin još dviju državnih priredbi – Skupštine Hrvatske državne samouprave i VIII. Državnog hrvatskog tamburaškog festivala.

(Opširan materijal za Skupštinu objavljen je u Hrvatskom glasniku broj 18, od 1. svibnja 2025. godine, i na Savezovoj mrežnoj stranici www.shum.hu.)

Pozdravne riječi

Nakon pozdravnih riječi predsjednika Jose Ostrogonca nazočnima se kao domaćin obratio garski načelnik Béla Faa, koji je srdačno pozdravio sudionike i uzvanike. Prema njegovim riječima, već je 19 godina načelnik, a Gara je prvi put domaćin godišnje Skupštine krovne udruge Hrvata u Mađarskoj. Zbog toga je iznimno radostan. Nije želio predstavljati ono što je dostupno i općepoznato, ali je istaknuo kako je Gara kulturno središte s bogatom građenom baštinom, što je možda manje poznato. Kako je uz ostalo kazao, prije svega ističe se vrsnom plesnom skupinom koja nastupa diljem zemlje, ima četiri skupine, od najmlađih do najstarijih. Na polju sporta spomenuo je velike nogometaše podrijetlom iz Gare, a s ponosom

Dio okupljenih

je naglasio i kako je u Bačko-kiškunskoj županiji Gara dala najviše nogometnih reprezentativaca Mađarske – Ivana i Antuna Dujmova (Dunai), Laszlóa i Pétera Disztla te Nikolu Pančića, po kojemu je nazvana i jedna od glavnih ulica u Gari. Među kulturnim spomenicima spomenuo je župnu crkvu, koja je po njemu jedna od najljepših u tom kraju zahvaljujući prije svega jedinstvenim kipovima (među njima kipom sv. Josipa na bolesničkoj postelji). Spomenuo je nadalje garsku kalvariju s

posebnim slikama i zavičajni muzej s bogatom zbirkom višenacionalne zajednice. Naveo je i uzorno zajedništvo te uzornu suradnju s narodnosnim samoupravama i zajednicama.

Nazočne je srdačno pozdravio i generalni konzul RH u Pečuhu naglasivši uz ostalo kako je važno biti u Gari iz više razloga. Spomenuo je značaj krovne udruge koja okuplja sve Hrvate u Mađarskoj, ali i aktivnu hrvatsku zajednicu u Gari. Zahvalio je svima što su pridonijeli oču-

Glasanje

vanju prije svega hrvatske kulture, tradicije i materinskog jezika te poželio svima uspješan rad.

Redovita godišnja Skupština SHM-a

Nakon pozdravnih riječi predsjednik Joso Ostrogonac utvrdio je da je nazočno 186 pojedinačnih članova i još 43 udruge. Naglasio je kako je to više od 220, odnosno više od polovine ukupnog broja članova, što je dovoljno za kvorum. Kako je naglasio, svi su članovi e-poštom ili zemaljskom poštom dobili pozivnicu s dnevnim redom i materijalima, a sve je objavljeno i na mrežnoj stranici Saveza te u Hrvatskom glasniku, na čemu je posebno zahvalio.

Dnevni red

Skupština je zatim jednoglasno prihvatila pismeno predloženi dnevni red: 1. Izvješće o aktivnostima Udruge u 2024. godini, 2. Izvješće o poslovanju Udruge u 2024. godini, 3. Prihvaćanje Radnog plana Udruge za 2025. godinu, 4. Prihvaćanje Financijskog plana Udruge za 2025. godinu, 5. Obavijest Nacionalnog izbornog povjerenstva o zakonskim izmjenama o narodnosnim udrugama, odluke o potrebnim mjerama, 6. Izmjena Statuta Udruge, 7. Izbor člana predsjedništva (baranjska regija).

Prihvaćeno Izvješće o prošlogodišnjem radu

Kako je u svojoj usmenoj dopuni uz ostalo naglasio predsjednik Ostrogonac, svi planirani prošlogodišnji programi uspješno su ostvareni, a najvažniji događaj bilo je sastavljanje državne izborne liste i izbori za mjesne, županijske i državnu hrvatsku samoupravu. Savezovi kandidati osvojili su najviše mandata, između

ostalog i većinu u Skupštini HDS-a, koja je uspješno utemeljena. Predali su prijave na četiri natječaja na kojima su uspješno osvojili potporu za godišnji rad i programe. Objavljena je molitvena knjižica i pjesmarica „Pjevajte Gospodinu“, podupirali su Božićni koncert, suorganizirali CroFest, održali godišnju Skupštinu u Zali i suorganizirali Markovdan na Vancagi u Baji. Budući da primjedbi i drugih prijedloga nije bilo, Skupština je bez rasprave jednoglasno prihvatila Izvješće o aktivnostima Udruge u 2024. godini.

Dio nazočnih

Prihvaćeno Financijsko izvješće za 2024. godinu

U nastavku sjednice stavke Financijskog izvješća za 2024. godinu pojasnio je član Nadzornog odbora Martin Kubatov, među ostalim naglasivši kako su i prošle godine gospodarili s vrlo skromnim prihodima od 12 135 925 forinti. Osim toga, sredstva su stigla sa znatnim zakašnje-

njem, ne početkom godine, nego negdje u 5. mjesecu – i operativna potpora i natječaji. Članarinu su uplatila 434 člana (vrlo skromnu članarinu od 2400 forinti). Uz potporu Fonda „Gábor Bethlen“ od 6 650 000 Ft dobili su i potporu Središnjeg državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske od 1 947 250 forinti. Prihodi od kamata iznosili su 2 495 075 forinti jer Savez ima pričuvu od 12 milijuna forinti u vrijednosnim papirima, a prihod od njih svake se godine pojavljuje kao kamata. Među glavnim stavkama rashoda naveo je troškove prijevoza, među njima troškove prijevoza autobusima na prošlogodišnju Skupštinu (2 608 226 forinti) kao i na Državni dan Hrvata. Za troškove kulturnih manifestacija potrošeno je 1 701 800 forinti. Od drugih troškova spomenuo je još da su u skladu sa skromnim mogućnostima podupirali mjesne priredbe (829 000 forinti), troškove goriva, održavanja sjednica, službenog vozila, usluge i drugo. Završno stanje na računu 31. prosinca 2024. godine bilo je 15 925 062 forinte, od toga rezervirano 14 495 015 forinti – rezultat +826 630 forinti, stanje blagajne 380 627 forinti, a na računu je bilo 1 076 375 forinti. Kako je dodao predsjednik Ostrogonac, članstvo se pregledava od 1994. godine, ali se ponovno mora pregledati i osvježiti popis. Uvjeren je da će to ostvariti do kraja godine. Primjedbi,

pitanja i drugih prijedloga nije bilo, stoga je Skupština bez rasprave jednoglasno prihvatila Izvješće o financijama Udruge u 2024. godini.

O Planu rada za 2025. godinu

Kako je u usmenoj dopuni kazao predsjednik Ostrogonac, i za ovu godinu predali su prijave na natječaje. Kao prvo trebaju odlu-

Garski KUD „Svila”

čiti kad i gdje će održati sljedeću godišnju skupštinu, a kao drugo istaknuo je obilježavanje 35. obljetnice Saveza Hrvata u Mađarskoj i izdavanje monografije s fotografijama koju bi predstavili u svim regijama. I ove godine planirali su najvažnije tradicionalne godišnje priredbe. Budući da drugih prijedloga, primjedbi i pitanja nije bilo, Skupština je bez rasprave jednoglasno prihvatila i Plan rada Udruge za 2025. godinu.

O Financijskom planu za 2025. godinu

Kako je naglasio Martin Kubatov, teško je govoriti o financijskom planu kad još ništa nije sigurno. U svibnju još ne znaju ni potporu na natječajima, a ni operativnu pot-

planirani sa sličnim iznosom kao i lani – 12 152 062 forinte. Najviše se planira za državne i regionalne priredbe, zatim za usluge, troškove održavanja i drugo. Očekuje se skroman rezultat od milijun forinti, što će staviti u rezervu za 2026. godinu. Kako je dodao predsjednik Ostrogonac, jučer su dobili obavijest o dodijeljenoj

Trio „Dušenici” iz Dušnoka

Članovi Saveza Hrvata u Mađarskoj

poru (za djelovanje), tako da je ovo zaista tek plan o kojemu se može samo govoriti. Početno stanje na računu 2025. godine bilo je 19 952 062 forinte, a računa se i kamata od milijun forinti jer su vrijednosni papiri vezani za nekretnine, odnosno za tržište. Računa se s malo višim potporama i članarinom, stoga su prihodi i rashodi planirani s 28 152 062 forinte. Rashodi su

drugih pitanja, primjedbi i prijedloga u vezi s planom rada, pa je Skupština prema iznesenom pismenom prijedlogu prihvatila Financijski plan Udruge za 2025. godinu.

Izmjena statuta i izbor baranjskog člana Predsjedništva

U nastavku Skupština je primila na znanje Obavijest Nacionalnog izbornog povje-

renstva o zakonskim izmjenama o narodnim udrugama te prihvatila odluku o potrebnim mjerama. Prema tome donijela je odluku o upisu u registar udruga za sljedeće izbore. Nakon što je prihvaćena izmjena Statuta o javnom izboru dužnosnika, uslijedio je izbor člana Predsjedništva iz baranjske regije. Na prijedlog Miše Heppa javnim glasanjem (uz jedan suzdržani glas) kao jedini predloženi kandidat izabran je Blaško Bošnjak. On će zamijeniti dugogodišnju članicu Marijanu Balatinac El Amad, koja se u međuvremenu odrekla članstva u predsjedništvu. Pod točkom Razno članica saveza Marta Barić Rónai upitala je ima li Savez kao krovna udruga utjecaja na medije uz primjedbu na neaktualne emisije radijskoga programa na hrvatskom jeziku koje su dosad slušali uživo. Predsjednik je

operativnoj potpori za 2025. godinu od 4 900 000 forinti, a za natječaje za kulturne sadržaje još ništa ne znaju, nemaju nikakvih informacija. To znatno otežava održavanje planiranih programa, a već će iza nas biti pola kalendarske godine. Nije bilo nikakvih

u odgovoru istaknuo da su mediji neovisni, ali je rekao da će o tome s predsjednikom HDS-a pitati urednike emisije.

Na kraju je još domaćin Martin Kubatov najavio nastavak daljnjeg programa. Uslijedilo je druženje uz kulturno-gastronomski program uz bačke gastronomske specijalitete – svinjski, ovčji paprikaš i fiš te dobru kapljicu vina vinarije Kovács Harmat. Savezov dan završen je prigodnim kulturnim programom na otvorenom u kojem su nastupili Omladinska plesna skupina iz Gare, dušnočki harmonikaš János Balogh, Ženski pjevački trio „Dušenici” iz Dušnoka te garski KUD „Svila”, a u pratnji domaćih skupina Orkestar „Bačka”. Istoga dana u ranim poslijepodnevima u Gari je održana i redovita Skupština HDS-a, a predvečer je priređen i VIII. Državni hrvatski tamburaški festival. O tome opširnije u sljedećem broju Hrvatskog glasnika.

S. B.

Oživljen je hrvatski crkveni život u Dušnoku

Zaslужan je za to vlč. Sabolč Tomašković, koji od 1. kolovoza 2024. godine služi u Dušnoku.

Na veliku radost dušnočkih vjernika uveo je to da se svakog četvrtka i svake mlade nedjelje misa služi na hrvatskom jeziku. Na svim blagdanskim misama trudi se vjernike pozdraviti i na hrvatskom jeziku te ostvariti to da barem čitanje bude na hrvatskom jeziku.

Zahvaljujući takvu stavu vjernici su se ohrabрили i dobili volju za oživljavanje crkvenih događanja na hrvatskom, odnosno rackom jeziku.

Estera Karasziné i kantorica Judita Mindszentiné potražile su velečasnog s idejom da od ove godine pasiju na Veliki petak pjevaju na hrvatskom jeziku jer je prošlo već deset godina otkako je taj običaj nestao.

Estera Karasziné zna pjevati sve uloge, pa je i naučila svakoga tko je dobio ulogu u pasiji.

Evangelista je pjevao David Pozsonyi, a Isusa vlč. Sabolč Tomašković jer tu ulogu uvijek samo svećenik smije pjevati. Pilat je bio László Hunyadi, apostol Petar Gábor Bayer, sluškinja Kristina Tamaskó Jáksóné, u zboru su sudjelovale i Ágnes Sántáné i Rózsa Hodovánne te, naravno, Estera Karasziné. Tekst pasije napisao je Filip Berta 10. veljače 1886. godine.

Župnik Sabolč Tomašković s vjernicima, članovima KUD-a „Biser“

Osim ovog događanja vlč. Tomašković trudi se vratiti stare racke običaje koji su nestali tijekom vremena, npr. čuvanje svetoga groba, posvećenje uskršne hrane na Uskrs u 6 sati ujutro, tradicionalnu svečanu procesiju blagoslova mlade pšenice na dušnočkom polju. U procesijama uvijek sudjeluju članovi Plesne skupine „Biser“ u narodnim nošnjama i tako uveličavaju vjerske blagdane.

Vjernici iz Dušnoka jako su oduševljeni i zahvalni zbog oživljavanja hrvatskih (rackih) tradicija u katoličkom životu.

„Neka nam Bog i nadalje sačuva i blagoslovi našeg velečasnika Sabolča Tomaškovića! Neka mu da snagu za njegovu službu, da nam i nadalje drži visokokvalitetne i sadržajne crkvene prigode!“

Eszter Bogárdi • Foto: KALOhirek

Izvanredni sat narodopisa u znaku dušnočke racke kulture za niže razrede

U razredu

Kako piše na Facebook profilu Dušnočkih Raca, u dušnočkoj osnovnoj školi 5. svibnja u okviru izvanrednog sata narodopisa učenici nižih razreda stekli su posebno iskustvo. Sudjelovali su u tajnoj misiji pod vodstvom Eszter Tamaskó, lektorice za

mađarski jezik na Sveučilištu u Rijeci koja je i sama nekad sjedila u tim školskim klupama. Kroz razne igre i izazove otkrivali su koliko je vrijedna racka jezična i kulturna baština koju su njihovi predci čuvali stoljećima. Učenici su prošli kroz „vremenska vrata“ i vratili se 300 godina unatrag kako bi susreli svoje pretke – dušnočke Race. Naučili su pozdravljati i predstavljati se na rackom, a na kraju su zajedno otvorili „tajni kovčeg“ u kojem nije bilo zlato, nego pravo blago: simboli dušnočke racke kulture. Na kraju su svi dobili bedž „Čuvar dušnočkog rackog govora i kulture“ i zajedno prikupili razloge zašto je dobro i vrijedno učiti hrvatski jezik.

„Vjerujemo da će dušnočka racka kultura koju su nam naši predci ostavili u nasljeđe i u budućnosti biti u dobrim rukama.“ Tim su riječima zahvalili sudionicima.

S. B. • Foto: Dušnočki Raci (Facebook)

Svibanjska svečanost u Aljmašu

Župnik Balázs Joó blagoslivlja okićeno svibanjsko drvo uz članove KUD-a „Zora“

U organizaciji Hrvatske samouprave grada Aljmaša, Kulturne udruge bunjevačkih Hrvata, Samouprave grada Aljmaša i Udruge PVSE 1. svibnja na mjesnom nogometnom igralištu priređena je prvosvibanjska svečanost uz bogat zabavno-kulturni program za djecu, mlade i odrasle. Uz zajedničko kićenje svibanjskog drveta u kulturnom programu i svečanosti blagoslivljanja sudjelovali su i polaznici predmetne nastave hrvatskog jezika u mjesnoj osnovnoj školi te bunjevački KUD „Zora“. Foto: Balázs Joó (Facebook)

DANI GRADA ŠIKLOŠA – X. HRVATSKA VEČER

U sklopu ovogodišnjih Dana grada Šikloša 11. i 12. travnja održana je i jubilarna X. Hrvatska večer u organizaciji Hrvatske samouprave Šikloša. Hrvatska večer održana je 11. travnja kao dio bogatog programa kojim je obilježen ovaj važan dan.

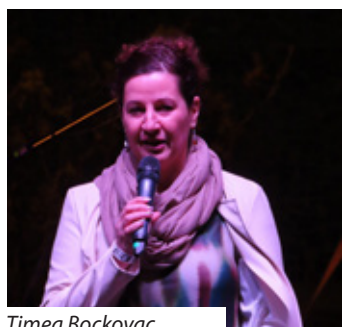

Pečuški KUD „Tanac“

Šikloš od 1977. godine nosi status grada. U njemu živi i hrvatska zajednica, koja se politički okuplja oko Hrvatske samouprave Šikloša. Na čelu je tročlanog zastupničkog tijela Ágnes Tolnai, a članice su Timea Bockovac i Željka Vargović Lowescher.

Pjevačice pečuškog KUD-a „Tanac“

Timea Bockovac

Igor Delač

Vješti plesači oduševili su publiku

U sklopu ovogodišnjih svečanosti koncert su održali Vlatka Kopic Tena i Igor Delač, a nastupio je i pečuški KUD „Tanac“ uz pratnju Orkestra „ViGaD“. Bio je to izvanredan nastup i prilika za upoznavanje s bogatom hrvatskom kulturom i tradicijom, pjesmom i plesom.

Uz predstavljanje hrvatske kulture tijekom Dana grada predstavljene su i druge narodnosne zajednice: romsku kulturu predstavila je Plesna skupina „Khetanipe“, njemačku učenicu njemačke osnovne škole „Kodolányi“ iz Geresdlaka, a srpsku „Trio Džumbus“.

Programi na pozornici prvoga dana bili su besplatni za sve posjetitelje, dok su drugoga dana bili besplatni za stanovnike grada Šikloša. Osim scenskih događanja organizirani su i brojni popratni sadržaji za sve generacije – gastrošator, kreativne radionice i razne zabavne aktivnosti. Nastupili su i Mješoviti zbor „Tenkes“, Violinistički sastav „Dolce“ te sastav „ValMar“ s velikim cjelovečernjim koncertom.

Ples na ulici

Branka Pavić Blažetin • Foto: Zoltán Czene

Erasmus mobilnost

Djelatnici Odsjeka za hrvatski jezik i književnost Sveučilišta u Pečuhu na čelu s dr. sc. Stjepanom Blažetinom bili su domaćini studentima Odjela za kroatistiku Sveučilišta u Zadru. Naime, u sklopu suradnje Sveučilišta u Pečuhu i Sveučilišta u Zadru ostvaren je program Erasmus mobilnosti. Sa Sveučilišta u Zadru u programu su sudjelovala 42 studenta i troje profesora.

U okviru petodnevnog akademskog programa, osim boravka u Pečuhu, studenti i profesori po jedan su dan proveli i u Subotici te kod Hrvata u Rumunjskoj, u Karaševu. Tri dana provedena u Pečuhu, od 7. do 10. travnja, obilježili su bogati i sadržajni programi s nizom stručnih predavanja.

Cjelokupnu administraciju povezanu s Erasmus mobilnošću obavila je dr. sc. Tímea Bockovac s Odsjeka za hrvatski jezik i književnost. Na čelu zadarske grupe bio je neumorni organizator puta i boravka dr. sc. Vice Šunjić.

Gostima je dobrodošlicu poželio dr. sc. Stjepan Blažetin, koji ih je pratio i u razgledavanju znamenitosti Pečuha. Studenti i profesori posjetili su i Hrvatsko kazalište u Pečuhu, gdje su se upoznali s njegovim djelovanjem.

Drugoga dana boravka sudjelovali su na predavanjima na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Pečuhu, a posjetili su i Hrvatski vrtić, osnovnu školu, gimnaziju i učenički dom Miroslava Krležu. Ravnateljica škole Janja Živković Mandić održala je predavanje o djelovanju ustanove, dok je dr. sc. Stjepan

Blažetin govorio o Hrvatima u Mađarskoj. Kombinirana kratkoročna mobilnost studenata prijediplomskih i diplomskih studija podrazumijeva fizičku mobilnost u trajanju od 5 do 30 dana uz obvezni virtualni dio mobilnosti prije, tijekom i/ili nakon fizičkog dijela mobilnosti. Pečuh, Subotica i Karaševo destinacije su koje su obilježile ovo posebno iskustvo. Cilj je bio upoznavanje sveučilišta gdje se predaje hrvatski jezik i književnost, ali i kultura te tradicija Hrvata u Mađarskoj, bunjevačkih Hrvata u Srbiji i Hrvata u Rumunjskoj.

Branka Pavić Blažetin

BUDIMPEŠTA – U organizaciji Instituta za povijest Centra za humanističke studije u Budimpešti i Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest 22. i 23. svibnja u Budimpešti je održan međunarodni znanstveni skup pod naslovom „Ugarsko-hrvatska crkvena i svjetovna elita u kraljevskom vijeću i na ugarskim saborima (1102. – 1918.)“.

Skup su otvorili ravnatelj Instituta za povijest Centra za humanističke studije u Budimpešti dr. sc. Antal Molnár i ravnateljica Podružnice za povijest Slavonije, Srijema i Baranje Hrvatskog instituta za povijest dr. sc. Marija Karbić. Na skupu je sudjelovalo dvadeset izlagača iz Mađarske, Hrvatske i drugih zemalja.

POŽEGA – U organizaciji Povijesnog društva Požega i Instituta za istraživanje migracija u Gradskoj knjižnici Požega 9. svibnja održan je međunarodni znanstveno-stručni skup „Multikulturalizam i izazovi suživota u 21. stoljeću“. Petnaest znanstvenika, među kojima i Hrvat iz Mađarske Vjekoslav Blažetin, predstavilo je rezultate svojih najnovijih istraživanja o toj temi. Naslov izlaganja Vjekoslava Blažetina bio je „Socijalistički diskurs u dvotjedniku Mađara u Hrvatskoj (1952. – 1953.)“. Na skupu su obrađene teme o oblikovanju hrvatskog nacionalnog identiteta, političkim i kulturnim aspektima nacionalnog identiteta, politici pomirenja i manjinskim pravima, izazovima suživota u 21. stoljeću, održivosti multikulturalizma, suvremenim migracijama, radnim migrantima te brojne druge zanimljive teme.

MIŠLJEN – U Mišljenu je 18. svibnja uz brojne sudionike obilježen Dan narodne nošnje. Udruga za narodne plesove „Józsa Gergely“ organizira i brine se za obilježavanje toga dana u Mišljenu. Cjelodnevni program, mimohod i nastupi okupljaju velik broj folklorista i ljubitelja narodne nošnje, plesa i pjesme. Sve se odvija pod motom „Pokaži odakle dolaziš“.

Manifestacija ima međunarodni karakter – pozivaju se gosti i iz Republike Hrvatske. Ove godine događanju je nazočila plesna skupina Kulturne udruge „Sándor Petőfi“ iz Laslova. Sudjelovali su i KUD „Marica“ iz Salante, Tamburaški sastav „Misija“ iz Pečuha te Orkestar „Orašje“ iz Vršende.

Sudionici su prisustvovali otvorenju izložbe narodnih nošnji, mimohodu i ekumenskoj misi, a predstavili su se i plesnim programom na otvorenom ispred crkve te u sklopu svečane priredbe u mjesnom domu kulture.

TRENTAK ZA PJESMU

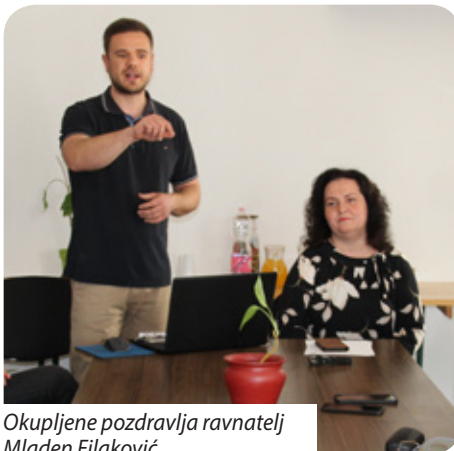
SUDBINA PJESNIKA, ČUDOTVORCA

Svoje srce ispuni svim žalostima svijeta.
Svašta je mogao on: na primjer,
da ide iznad sebe
i rasipno pljušti kišom
što snaži korijen nezasićen.
Tako je dan i noć rastao sa sobom.
Svoje oči učini draguljima za dar.
Svašta je mogao on, svašta je smio
kada poruši granice sebe,
sa stotinu ruku što se
skladno izmjenjuju u tkanju
a u onom najvišem trenutku
tkaju sve odjednom.
Beskrajne povorke dopusti
odmah do svojeg boka.
Sve neprijatelje imenova
hrabrima protiv sebe.
Prirodi bi ravnatelj;
tako je šume naselio smirenjem.
Rijeci da zaborav,
livadi čežnju da ne svrši.
I sve bude ljepše nego on,
u svemu više volje, snage, razuma.
Taj plemeniti kralj na dan vjenčanja
s krunom bude star.
O, sudbino pjesnika, čudotvorca,
al samo do trenu
kad usliši druge.

Slavko Mihalić

Pokrenut Hrvatski klub i klupske večeri u Baji

U Kulturnom centru bačkih Hrvata (ustanovi Hrvatske državne samouprave) 28. travnja pokrenut je Hrvatski klub u okviru kojega se planiraju mjesečne klupske večeri na određenu temu i/ili nevezani razgovori radi redovitoga okupljanja bačkih Hrvata iz Baje i bačkih naselja. S obzirom na to da je prva klupska večer zamišljena uoči najvećega kršćanskog i katoličkog blagdana, ali je morala biti odgođena, prva je tema bila „Uskrsni običaji Bunjevaca, Raca i Šokaca“. Uz djelatnike Kulturnog centra u novouređenoj knjižnici okupilo se dvadeset bačkih Hrvata iz Baje, Duš-

Okupljene pozdravlja ravnatelj Mladen Filaković

Dio sudionika na klupskoj večeri

noka i Santova. Nazočne je pozdravio ravnatelj Mladen Filaković, a razgovor je vodila zamjenica ravnatelja Eszter Bogárdi. Bilo je riječi o prošlosti, sadašnjosti i budućnosti vjerskoga života, tradiciji i pučkim običajima bačkih Hrvata – Bunjevaca, Raca i Šokaca. Klupske večeri planiraju se održavati redovito, svakog trećeg četvrtka u mjesecu.

S. B.

Bogatstvo...

Krizmanici u Petrovu Selu 2025. godine

„Macicina“ sveta misa na hrvatskom jeziku u Čepregu

U organizaciji Hrvatske samouprave Čeprega 13. travnja, na Macicinu nedjelju, održana je takozvana „Macicina“ sveta misa na hrvatskom jeziku koju je služio župnik iz Hrvatskog Židana Štefan Dumović. Pasiju po svetom Mateju pjevao je zbor iz Hrvatskog Židana.

KEMLJA – Sveti Florijan zaštitnik je vatrogasaca i svih onih koji pomažu u katastrofama. U njegovu čast godinama se služi svečana sveta misa u Kemlji kraj kapelice posvećene njemu u čast. Tako je bilo i ove godine – 3. svibnja u Kemlji – kad je odana počast onima koji nesebično rade za opće dobro. Okupljeni su se prisjetili i vatrogasaca kojih više nema među nama. Zahvala je to dobrovoljnim vatrogascima na njihovoj požrtvornosti i molitva upućena svetom Florijanu da bdije nad našim naseljima i štiti ih od katastrofa.

SUSRET SRETNIH ŠKOLA U PETROVU SELU

Hrvatsko-mađarska dvojezična osnovna škola u Petrovu Selu 20. ožujka bila je domaćin IV. Susreta sretnih škola. Na susretu su se družili učenici i djelatnici osnovnih škola iz Željezne županije s titulom „Sretna škola“ iz Vépa, Gornjeg Četara, Bercsénya, Désa, Jaka i Egyházasradoce. Petrovišćanska ustanova prije pet godina osvojila je titulu sretnih škola, a prošle godine dodijeljena joj je i titula „Vječno sretna škola“. Na susret su stigli mnogobrojni gosti, među njima idejna začetnica projekta „Sretnih škola“ Bella Bagdi, ujedno i ravnateljica Zaklade „Jobb veled a Világ“ („S tobom je bolji svijet“), ravnatelj Obrazovnog okruga Sambotela István Fodor i ravnatelj škole sudionika kao i predstavnici općina. Njih i sve sudionike pozdravila je ravnateljica škole domaćina Ana Škrapić-Timar, koja je također za-govornica sretnih škola jer smatra kako sreću trebaju stvarati svi zajedno. Na nezaboravnom susretu petrovišćanska ustanova predala je „Kip putujućeg srca“, simbol širenja sreće i ljubavi, osnovnoj školi iz Gornjeg Četara, pa će tako ta škola biti organizator sljedećeg susreta.

Ana Škrapić-Timar

u 15 najboljih školskih programa na svijetu. Osnovne, srednje škole, gimnazije, učenički domovi ili dječji vrtići, pa i druge odgojno-obrazovne ustanove, mogu se prijaviti na program, odnosno natjecati se za titulu „Sretna škola“ tako da najmanje jedna skupina u ustanovi sudjeluje u Programu „Sretan sat“ i da se to dokumentira. Program predlaže razne aktivnosti, npr. zajedničku izradu slagalica ili izradu montažne slike ili bilo koju aktivnost koja se radi zajedno. Titula „Sretna škola“ može se osvojiti za jednu školsku godinu i svake godine može se obnoviti s određenim aktivnostima. Kad ustanova osvoji tu ti-

Svi zajedno

Vjerujem da bi svaka odgojno-obrazovna ustanova željela dobiti titulu sretna škole jer to bi značilo da su učenici koji je pohađaju sretni. A ako su sretni, mnogo lakše ide i učenje, usvajanje novih znanja, socijalizacija i ostvarenje raznih ciljeva. Dvojezična hrvatsko-mađarska osnovna škola u Petrovu Selu uspjela je dobiti titulu sretna škole prije pet godina. To nije ni čudo, svi su uvjeti za tu titulu bili ispunjeni. Prekrasno obnovljena zgrada s mnogo prostorija u kojima djeca opušteno mogu učiti, družiti se, djelatnici su ljubazni, atmosfera je obiteljska, roditelji su uvijek pri pomoći, puno se pjeva, svira, pleše, odvijaju se ak-

tivnosti u prirodi... Toliko je dobrih djela i aktivnosti učinjeno da je ustanova prošle godine postala „vječno sretna škola“. Za tu titulu mogu se kandidirati sve odgojno-obrazovne ustanove koje ispunjavaju nekoliko uvjeta, ponajprije uključivanje u Integralni program „Sretan sat“. Integralni program „Sretan sat“ osmislila je psihologinja Bella Bagdi, predsjednica Zaklade „Jobb veled a Világ“ („S tobom je bolji svijet“), još 2014. godine radi integriranja svakog djeteta u zajednicu i radi toga da se u djeci u što manjoj mjeri javlja anksioznost, da uz sebe imaju prijatelje i da se sretno razvijaju. Program „Sretnog sata“ uvršten je

tulu, postat će član mreže sretnih škola i njima Zaklada organizira stručne programe. Ustanove koje se uključuju izgradit će poseban psihološki izgled koji će posebno usmjeravati na zdrav psihološki razvoj djece. Zaklada daruje titulu samo onim školama koje odgovaraju njihovim kriterijima, a o tome odlučuje stručni odbor.

Predstavnici sretnih škola

Osnovna škola u Petrovu Selu udovoljila je kriterijima još prije pet godina. Danas se u taj program uključuje više od 1550 ustanova. Ravnateljica petrovišćanske osnovne škole Ana Škrapić-Timar dijeli mišljenje s ravnateljicom Zaklade – da djeca trebaju odrastati sretno, bez stresa, uživati u školskom ambijentu, biti željni znanja, stjecati prijateljstva, jer će im se takvo odrastanje odraziti i na daljnji život.

priključivanje „Happy tjednu“ uoči Dana vode. Ustanova je osvojila i naslov „Škola ljubitelj obitelji“, a ponosni su da su postali „Vječno sretna škola“. Ravnateljica je zahvalila kolegicama Ziti Bosković Kóhalmi i Bernadeti Galambos, koje su mnogo aktivnosti radile s djecom, povećavale broj „sretnih sati“, ali i svim drugim djelatnicima ustanove koji su podjednako sudjelovali i doprinijeli programu. Ravnatelj Obrazovnog okruga g.

Fodor također je zahvalio djelatnicima škola koje su se uključile u projekt, kao i idejnoj začetnici, jer smatra da škola ne mora biti samo mjesto usvajanja novih znanja nego i mjesto nezaboravnih pozitivnih doživljaja na kojem se nauči što znači zajednica, što može činiti jedna zajednica. Smatra da je čovjek sretan kad

Plesači petroviške škole

„Današnji susret izvrсна je prigoda da jačamo zajedništvo i sreću, da inspiriramo jedan drugog na dobro. Sreća nije samo jedan osjećaj nego i vrlo važna vrijednost u životu koju svakodnevno trebamo negovati“, rekla je ravnateljica u svojem pozdravnom govoru dok su se na projektoru prikazivale sve aktivnosti sretnih škola: programi povezani sa zaštitom okoliša, Erasmus+ projekt koji je također usmjeren na zaštitu okoliša, sadnja autohtonih drveća,

svoju sreću može podijeliti s drugima.

Okupljenima se obratila i ravnateljica Zaklade „Jobb veled a Világ“, psihologinja Bella Bagdi. Zahvalila je svima koji su program smatrali vrijednim i željeli se u njega uključiti. Dodala je da ni sama nije mislila da će iz tog projekta nastati tako vrijedna zajednica. Snaga mu je to da u svim zajednicama u kojima posvećuju posebnu pozornost duhovnom razvitku uspijeva pustiti korijene.

Cijeli susret protekao je u veselju. Učelnici domaće ustanove pripremili su se s mnogo hrvatskih pjesama, tamburaškom glazbom, hrvatskim i makedonskim plesovima, dječjim igrama uz sudjelovanje svih učenika. Tako je u školi vladala sreća, a na kraju programa „Kip putujućeg srca“ s veseljem je preuzela Veronika Szegleti, ravnateljica osnovne škole iz Gornjeg Četara, gdje će sljedeće godine biti održan susret.

Beta • Foto: Tamás Teklits

Izlet u Podravinu

Tri dana u Podravini

Početak svibnja tradicionalno je vrijeme godišnjih razrednih izleta – tako je i u Hrvatskom vrtiću, osnovnoj školi, gimnaziji i učeničkom domu Miroslava Krležu u Pečuhu. Osnovnoškolci i gimnazijalci tad uobičajeno idu na izlete jer se u gimnaziji pišu ispiti srednje razine državne mature. Treba osigurati mir maturantima, a i vremenski su uvjeti tad najpovoljniji. Nije ni prehladno ni prevruće – pravo proljetno vrijeme, idealno za izlete.

Tko je bolji?

Na biciklima

Ove su se godine mnogi uputili u Podravinu.

Tako je bilo i od 5. do 8. svibnja kad su učenici sedmog razreda pod vodstvom razrednika Tibora Végha boravili na trodnevnom izletu u Podravini. Tom su prilikom među ostalim posjetili i Hrvatski kulturni i sportski centar „Josip Gujaš Džuretin“. Ondje su boravili 5. svibnja, a dočekala ih je v. d. ravnateljica Vesna Velin, koja im je organizirala zanimljive radionice. Jedna od njih bila je i priprema kolača sa sirom, što je pokazala Kristina Šimara. Učenici su se aktivno i s velikim oduševljenjem uključili u rad.

Rade se „sirom kolači“

Iskoristili su priliku i za bolje upoznavanje Martinaca. Vozili su se biciklima, razgledali brojne znamenitosti i učili. U Lukovišću su posjetili Zavičajnu kuću, gdje ih je dočekala Ruža Bunjevac. Na zanimljiv način predstavila im je kuću, običaje i povijest podravskih Hrvata. Na Dravi kod Brlobaša uživali su u pogledu na moćnu rijeku.

Sedmaše su pratili nastavnici Tibor Végh i Gábor Surányi. Učenici su se vratili prepuni dojmova, a mnogo toga ostat će im u trajnom sjećanju – osobito ručak kod tete Jane i bač' Joze

Uz vatru

Lövényija u Lukovišću. Izletnici su bili smješteni u Kući za odmor u Martincima koja je u vlasništvu mjesne samouprave. Tri su dana biciklirali po Podravini i obišli Martince, Drvljance, Starin, Brlobaš i Lukovišće. Svagdje ih je dočekao sadržajan program i toplo druženje. Kako je za Hrvatski glasnik izjavio razrednik 7. razreda Tibor Végh, doček je bio iznimno srdačan svagdje gdje su bili. U samim Martincima brinuli su se o njima mjesna i hrvatska samouprava, kulturna udruga, a pogotovo rodbina učenika koji vuku korijene iz Križevaca, Martinaca, Foka i Lukovišća. „Ljubav i briga njihovih roditelja i starih roditelja u iznimnoj je mjeri doprinijela uspjehu našeg boravka. Velika hvala svima!“

Branka Pavić Blažetin

KOLJNOF – U Koljnofu je 24. svibnja održan prvi susret sudionika VII. putovanja „Po staza naših starih“, koje će se ove godine održati od 4. do 13. srpnja. U tom će razdoblju sudionici proputovati dvadesetak gradova u četiri države.

Mala stranica

SURADNJA HOŠIG-A I HRVATSKIH SAMOUPRAVA ČEPELA, FERENCVAROŠA I XVI. OKRUGA

Budimpeštanski Hrvatski vrtić, osnovna škola, gimnazija i đački dom u povodu Tjedna održivosti od 7. do 10. travnja 2025. godine organizirao je prikupljanje papira za osnovnoškolce. Za tu je prigodu HOŠIG predložio Hrvatskoj samoupravi XVI. okruga te hrvatskim samoupravama Čepela i Ferencvaroša da organiziraju dodjelu nagrada za najuspješnije „sakupljače”. Spomenute samouprave, koje već dugi niz godina na različite načine podupiru rad HOŠIG-a, ovaj su put za pobjednike nižih razreda osigurale razvojne društvene igre, a za više razrede organizirale su kuglanje.

Kutija puna darova

Bomboni i voće

Dodjela nagrada u dvjema kategorijama – od 1. do 4. razreda i od 5. do 8. razreda – održala se 28. travnja u HOŠIG-u. U prvoj kategoriji pobijedio je 1. razred s prikupljenih 384,8 kg papira (od ukupno prikupljenih 677,4 kg), a u drugoj kategoriji pobjednik je 7. razred s 290,6 kg (od ukupno prikupljenih 449 kg).

U kuglanju su učenici uživali 29. travnja u kuglačkom centru trgovačkog centra Sugár.

Na Svjetski dan zdravlja, koji se obilježava 7. travnja, spomenute samouprave poklonile su svim učenicima zdrave poklon-paketiće pune suhog i svježeg voća, sokova, pločica od žitarica...

Hrvatska samouprava XVI. okruga te hrvatske samouprave Čepela i Ferencvaroša često organiziraju vlastoručnu izradu ukrasa za blagdane. Nakon uspješne izrade i pripremanja za Božić ovaj su put organizirale izradu uskrasnih zečića. Iako program nije bio obavezan, razveselio je i okupio velik broj osnovnoškolaca.

Kršul

Vrijedni učenici

Međunarodna razmjena učenika u sklopu Programa Erasmus+

Centar za strukovno obrazovanje, tehnikum i strukovna škola „István Széchenyi“ u Kapošvaru već desetljećima provodi prekogranične projekte kako bi učenici imali mogućnosti za praktične vježbe u inozemstvu i mogli pratiti svjetske trendove svojih struka. Budući da ustanovu vodi pripadnik hrvatske narodnosti Ladislav Karas, rodom iz Fićehaza, ustanova ima izvrsnu suradnju sa sličnim ustanovama, odnosno ugostiteljskim objektima iz Hrvatske. Kapošvarska je ustanova već ostvarila projekte hrvatsko-mađarske prekogranične suradnje u sklopu IPA programa Europske unije, a već osam godina provodi projekt razmjene učenika – Program Erasmus+. Završna priredba Projekta „Alpe – Jadran“ održana je 8. travnja. Priredbi su nazočili generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu Drago Horvat, zamjenik gradonačelnika Kapošvara Zsombor Borhi i glavna ravnateljica kapošvarskog Centra za strukovno obrazovanje Gáborné Weihman.

Ravnatelj Ladislav Karas govori o projektu

Pozdravne riječi generalnog konzula RH u Pečuhu Drage Horvata

Tijekom osam godina u međunarodnoj razmjeni učenika Programa Erasmus+ sudjelovalo je više od 300 učenika i 50 pedagoga. Učenici kuharske, slastičarske i konobarske struke svoju praksu odradili su u Austriji i Hrvatskoj te time proširili svoje znanje gastronomske struke, a ustanova je proširila svoje međunarodne kontakte.

„Cilj je projekta poboljšati ključne strukovne kompetencije učenika kroz mobilnost i suradnju škole. Svake je godine to izvrsno iskustvo za učenike koji sudjeluju u tome i vraćaju se s nezaboravnim uspomjenama. Naglasak je svakako na stjecanju stručnog znanja, ali u sklopu programa učenici uspijevaju upoznati razne krajeve,

tamošnje domaće proizvode od kojih se prave određeni specijaliteti toga kraja. Kroz Erasmus program uspjeli smo izgraditi vrlo dobru suradnju s partnerima i nadamo se da će se nadalje nastaviti. Naime, ustanova se već prijavila na projekt za sljedeći program”, rekao je ravnatelj Ladislav Karas.

Na završnoj priredbi doravnateljica ustanove Katalin Nagy nazočnima je predstavila aktivnosti i rezultate projekta, a učenici koji su sudjelovali u programu govorili su o svojim iskustvima, što su naučili od stručnjaka u Hrvatskoj i Austriji, na kakvim su radionicama sudjelovali, prema kojim se metodama radi u ugostiteljstvu u određenim državama.

Osim učeničkih izlaganja bilo je i predstavljanje naučenih vještina u praksi. Uzvanici su mogli uživati u raznim specijalitetima koje su pripremili učenici kapošvarskog centra. Na stolu su se našli razni specijaliteti iz Hrvatske i Austrije čije su pripremanje naučili sudionici programa na inozemnoj stručnoj praksi. Predstavljeni su čevapi

Pripremaju se hrvatski specijaliteti

s ajvarom, jelenje pečenje, okruglice s burgundskim umakom, salata od račića, rolada od oslića, punjena i pohana pileća prsa, punjene krafne s pačjim jetricama i druga izvrsna i prekrasna jela. Ravnatelj je posebno zahvalio predstavnicima Pansiona Sonnenhof iz Austrije, čiji je vlasnik upravo bivši učenik kapošvarske škole, te d. o. o. Valamaru u Hrvatskoj, s čijim ugostiteljskim objektima suradnja traje već više od petnaest godina.

Beta

Molitva za obnovu župa Pečuške biskupije – pješačko hodočašće u Đud

U svetoj godini 2025. oko 600-700 hodočasnika, mladih i starih, prešlo je 10. svibnja dionicu dugu 22 kilometra između Pečuha i Đuda. U svetištu je služena sveta misa kao zahvala za milosti hodočašća. Među hodočasnici bili su brojni Hrvati iz Pečuške biskupije, a svetu je misu pjevao zbor u kojem su sudjelovali i članovi Mješovitog pjevačkog zbora Hrvata grada Harkanja odjeveni u živopisne hrvatske narodne nošnje iz naselja u kojima su rođeni.

U zboru su i naši Hrvati iz Harkanja i Šikloša

Hodočasnici u Salanti

Voditelj hodočašća bio je pečuški biskup László Felföldi, koji je ovogodišnje hodočašće posvetio obnovi župnih zajednica pod geslom „Ja sam trs, vi ste loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Jer bez mene ne možete učiniti ništa.” (Iv 15,5)

U spomen na tisućitu obljetnicu osnutka Pečuške biskupije hodočašće je prvi put organizirano 2009. godine, a otada je cilj

svake godine Đud – jedno od najvažnijih marijanskih svetišta u Mađarskoj. Hodočasnici su krenuli s ruba Pečuha cestom 58 prema „Bijeloj Gospi s brda Tenkes” – kako mještani nazivaju Djevicu Mariju – da joj povjere svoje tuge i boli, ali i svoju vjeru, nadu i zahvalnost zahvaljujući njezinu zagovoru. Nakon gotovo šest sati hoda stigli su na svoj cilj. Mnoštvo je dočekalo hodočasnike. Župnik bazilike Andor Keresztes

srdačno je pozdravio biskupa i vjernike. Svetu misu predvodio je biskup László Felföldi.

Biskupijsko hodočašće u duhu svete godine nastavljeno je uz večer za mlade, okrugle stolove, euharistijsko klanjanje uz glazbu i prigodu za ispovijed u svetištu u Đudu.

Branka Pavić Blažetin
Izvor: pecsiegyhazmegye.hu

Petrovišćani su bili na izletu u Hrvatskoj

Hrvatska samouprava Petrovo Selo je oko 1. maja organizirala trodnevni izlet u Hrvatsku. U Kvarnerskom zalivu, uključujući i otoke u blizini, su gostovali 43 ljudi pretežno iz Petrovoga Sela i pogledali kulturne znamenitosti na odredjeni mjesti.

Uz more

Hrvatska samouprava Petrovo Selo organizira svako ljeto ovakove izlete je rekao predsjednik Rajmund Filipović. Ovo da je njev tradicionalni izlet, koga jur priredjuju oko 15 ljet dugo. Cilj je da sadržava izlet i odredjene točke. I to od kulinarike prik kulture do jezika.

Pogledali su si Bašćansku ploču

Pogledali su si različne varoše kot na primjer Rijeku ali i otoke Krk kot i Mali i Veliki Lošinj. Jedan od vrhuncev je bilo putovanje k Bašćanskoj ploči. To je najvažniji kulturni spomenik hrvatskoga jezika i hrvatske povijesti.

Hrvatsko težišće je cilj izleta

U grupi da su bili putnici različne starosti. Najvažnije da je, da ima putovanje hrvatsko težišće, je rekao predsjednik Hrvatske samouprave Petrovo Selo Rajmund Filipović. Rajmund Filipović je po lanjski izbori u hrvatske samouprave naslijedio Anu Škrapić-Timar kot predsjednicu. Ona vrši sada funkciju pot-predsjednice.

Preuzeto: orf.at

25. Tamburaški memorijal Hrvoja Majića

Gradsko kazalište „Joza Ivakić“ u Vinkovcima ispunili su zvuci tamburaške instrumentalne glazbe u povodu jubilarne 25. obljetnice Tamburaškog memorijala Hrvoja Majića. Na pozornici su se izmjenjivali vrhunski izvođači iz cijele Hrvatske i inozemstva, među njima i Tamburaški sastav „Poklade“ iz Mohača. Publika je s užitkom slušala majstorije tamburaša i uživala u bogatom programu koji je odavao počast Hrvoju Majiću, važnom imenu tamburaške scene. Bila je to večer za pamćenje, ispunjena glazbom i emocijama.

Foto: Vesna Jakiša

Tamburaški sastav „Poklade“

Jubilarni dvadeseti „Urbani Šokci“

U Osijeku i Vinkovcima dvadeseti je put održan dvodnevni okrugli stol „Urbani Šokci“ na temu „Svatovski običaji u tradicijskoj kulturi Šokaca i Bunjevaca“ koji žive u trima susjednim zemljama – Hrvatskoj, Srbiji i Mađarskoj.

Organizator je događanja Udruga „Šokačka grana“ iz Osijeka u suradnji sa Zavodom za kulturu vojvođanskih Hrvata iz Srbije, Znanstvenim zavodom Hrvata u Mađarskoj te Vinkovačkim šokačkim rodovima.

„Ove godine na red su došli svatovski običaji, prošle godine obrađivali smo pred-svatovske, i vjerujem da će se imati što čuti. U dvadeset godina obradili smo mnogo običaja i mislim da ovakvi susreti potiču njihovo očuvanje od zaborava. Svjedoci smo

toga da se svake godine u svakoj temi puno toga dozna, ali i da se mnogo toga zaboravilo, pa se u ovakvim prigodama prisjetimo,“ rekao je predsjednik Šokačke grane Goran Đaković.

O Šokcima i oko Šokaca izlagali su Robert Skenderović, Željko Predojević i Marijana Kuna, Ljubica Pilipović, Goran Đaković, Ljubica Gligorević, Josip Jagodar, Vinko Babić, Marija Živković, Slavko Žebić, Janja Juzbašić, Vlasta Markasović, Tena Babić Sesar.

Hrvate iz Vojvodine predstavljali su Stanka Čoban iz Bača, Milica Simičić, Vlatko Krizmanić i Milorad Stojnić iz Berega, Sonja Periškić Pejak i Anita Đipanov Marijanović iz Monoštora, Zlata Vasiljević iz Sombora, Senka Davčik i Ivica Dulić iz Tavankuta te Tamara Štricki Seg iz Subotice. Hrvati iz Mađarske ove godine nisu se predstavili izlaganjima predavača.

Branka Pavić Blažetin

PEČUH – U Hrvatskom kazalištu Pečuh 30. travnja gostovao je HNK Šibenik s predstavom „Dođi gola na večeru“, premijerno izvedenom u kazališnoj sezoni 2023./2024. Tekst autora Marca Camolettiija režirala je Nina Kleflin, koja je i za Hrvatsko kazalište Pečuh dosad postavila niz predstava. Šestero glumaca u ovoj farsu – kako je naziva kazališna kritičarka Marijana Nola – utjelovljuje obične ljude koji su, iako izvan svake sumnje, zapali u veliku nevolju. Situacija u kojoj su se našli izmakla je njihovoj kontroli i oni je ne mogu obuzdati. U tu su nevolju upali zbog vlastitih mana i slabosti – pohlepe, površnosti, zavisti i neiskrenosti. Zbog toga ih i ne žalimo previše jer su, iskreno rečeno, sami krivi za nastalu situaciju i na neki način zaslužuju da se sudbina s njima tako šaljivo poigra. Predstava „Dođi gola na večeru“ donosi na scenu punokrvnu farsu napisanu upravo po pravilima žanra, a na gledateljima je da se nasmiju tragičnim junacima.

PEČUH – U Hrvatskom klubu „August Šenoa“ u suradnji Kluba i Viteškog reda Nikola Zrinski iz Pečuha otvorena je izložba „Život Nikole Zrinskog u slikama“. Izložbu je svečano otvorio generalni konzul Republike Hrvatske u Pečuhu gospodin Drago Horvat. Postav prikazuje povijest obitelji Zrinski i njihovu važnu ulogu u hrvatsko-mađarskoj povijesti.

KUKINJ – U organizaciji Udruge kukinjskih Hrvata i Hrvatske samouprave Kukinja u kukinjskom Domu kulture 16. svibnja održana je plesanica. Za glazbu je bio zadužen Orkestar „Radost“ iz Mohača.

PEČUH – U Hrvatskom klubu „August Šenoa“ 25. svibnja otvorena je izložba dječjih radova s vjerskom tematikom. Učenici škola u kojima se predaje hrvatski jezik oslikali su sakralne teme, ponajviše hodočasnička mjesta koja rado posjećuju Hrvati u Mađarskoj. Među poslanim radovima nalaze se i radovi učenika iz Kerestura, Mohača i Pečuha. Izložbu je organizirala Hrvatska referatura Pečuške biskupije.